

69. světového esperantského kongresu v kanadském Vancouveru /21.-29.7./ se zúčastnilo přes 800 osob ze 47 zemí a řada oficiálních osobností včetně guvernéra Britské Kolumbie Roberta G. Roerse, který nad sjezdem převzal záštitu. Sjezd pozdravili zástupci 35 národních esperantských svazů, diplomatičtí zástupci 22 států, UNESCO aj. Literární soutěže se zúčastnilo 55 autorů se 115 díly. Na Mezinárodní kongresové univerzitě se konalo 6 přednášek specialistů z 5 států, konalo se 45 schůzí a zasedání. Veřejnost byla dobře informována: Canadian Press o kongresu vydal zprávu, tři televizní společnosti /1 francouzská/ filmovaly zahájení, některých pořadů se zúčastnilo několik rozhlasových stanic. Velký úspěch měl kanadský národní večer.- Příští kongres se bude konat v Augsburgu /NSR/ a 71. kongres opět mimo Evropu - v Pekinu v r 1986.

Seminář AEST 1984 o využívání esperanta ve vědě a technice, konaný od 31. 8. do 2. 9., přivedl do Brna 105 účastníků z 9 států, m. j. i 35člennou skupinu z 15 míst SSSR, od Estonska po Arménii. Hlavním tématem byla světová výroba potravin, druhým tématem pak odborný jazyk a překlad. Z přednášek byl vydán sborník o 175 stranách. Ke kulturnímu pořadu přispěl dívčí pěvecký sbor esperantského klubu v Jerevanu lidovými a umělými písněmi v esperantu. Velký úspěch měla cimbálová muzika Mojmirá Vlkojana z Vracova. O semináři přineslo zprávu pět deníků, z nich Práce pod titulkem "jednací jazyk - esperanto".

"Zdravíme Jánošíkův kraj", slavnostní koncert k 40. výročí Slovenského národního povstání, konaný 16. t. m. pod uměleckým vedením prof. Heleny Supové-Halířové, byl jedinečnou kulturní událostí. Zpíval zasloužilý umělec Václav Halíř, účinkovali další členové Státního divadla, početný sbor a sólisté Lidové školy umění v Brně 12. Vyvrcholením pořadu z houslových a violoncellových koncertů a recitací bylo Otvírání studánek Bohuslava Martinů, provedené v dokonalém nastudování. Umělci sklídili nadšený potlesk.

Družba Třebíč - Velingrad.- Každoročně se letního esperantského tábora v Lančově účastní i několik desítek Bulharů. Recipročního podzimního dvoutýdenního zájezdu do Velingradu se vedle Třebíčských zúčastnilo i několik zájemců z Brna a Svitav a mládež z Ostravy a Přerova. Byl tam i předseda EK v Brně, p. Josef Vondroušek, který po dlouhou řadu let v Lančově vyučuje. Velingradští pořadatelé uspořádali zájezdy do Bataku, Pazardžiku, Plovdivu a do jiných míst. Počasí bylo nádherné, koupání v termálních bazénech bylo požitek. Uskutečnila se tam i řada přátelských setkání nejen s esperantisty z mnoha míst Bulharska, ale i z SSSR a NDR.

"Poeto ne mortas" je název esperantské antologie z díla zasloužilého umělce Františka Kožíka, kterou ve výběru a překladu Jiřího Karena vydal k spisovatelovým 75. narozeninám Český esperantský svaz. Dílko obsahuje autorovo osobní poselství čtenářům, úvodní báseň v překladu Jiřího Koříka a úryvky z románů Největší z Pierotů, Básník neumírá, Blázny živí bůh, Josef Mánes aj. K dostání v každé místní skupině ČES za 4 Kčs.

Bulharsko.- Ve třech nejvyšších třídách Střední polytechnické školy v Sofii je od letošního školního roku zavedeno povinné vyučování esperantu v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně.- Kirilu Draževovi byl propůjčen Zlatý řád Rudého praporu za činnost v kultuře a za 25 let vedení Bulharského esperantského divadla.- Mezinárodního sjezdu esperantských železničářů, který se konal na Slunečním pobřeží, se zúčastnilo na 900 osob z 23 zemí. Ministr dopravy V. Canov je oficiálně přijal a pohostil.

V SSSR funguje přes 160 esperantských klubů téměř ve 100 městech.

Maďarsko.- Ministerstvo osvěty a tři celostátní instituce udělily vyznamenání dvanácti maďarským esperantistům za práci v esperantském hnutí.

Angličtina versus esperanto? Na otevřený dopis, který britské ministerské předsedkyni Margaretě Thatcherové poslala řada maďarských univerzitních profesorů, redaktorů, lingvistů a spisovatelů, došla odpověď z tiskového byra vlády. "Ministerská předsedkyně mě požádala, abych odpověděl na Váš dopis a na přiložený otevřený dopis na téma esperanto. Omlouvám se za opožděnou odpověď. Se zájmem, jsme si přečetli a prostudovali Váš otevřený dopis. Přeji Vám mnoho úspěchů ve Vašich snahách i všem těm, kteří se sdružují pro věc, pro kterou slouží časopis Világ és Nyelv, a šíří uplatňování esperanta. Je jasné, že mezinárodně přijatý společný jazyk by přinesl nesčetné výhody tím, že by napomáhal dorozumění všech zemí světa, přece však, podle našeho názoru, je velmi těžké jej pokládat za praktický návrh. Politika vlády jejího královského veličenstva směřuje k zvýšenému uplatňování angličtiny jako mezinárodního jazyka, za který je reálně uznávána v řadě mezinárodních organizací. Děkuji Vám, že jste nás upozornil na toto zajímavé téma. Iain R. Murray, tiskové byro." Bylo jasné, že účinek otevřeného dopisu nebude převratný. Děkujeme za upřímnou a zdvořilou odpověď, potvrzující zájem, s kterým se shledal otevřený dopis. Rovněž chápeme, že příjemci nemají dost času zabývat se tímto problémem podrobněji. Nicméně máme několik poznámek.

1. Jestliže se uznává, že by společný jazyk přinesl nesčetné výhody, pak proč se pisatel domnívá, že je velmi těžké jej pokládat za praktický návrh?
2. Tvrzení, že angličtina je již uznávána v řadě mezinárodních organizací jako mezinárodní jazyk, neodpovídá zcela skutečnosti: neexistuje významnější mezinárodní organizace, která již přijala angličtinu za jediný oficiální jazyk.
3. Je-li tomu tak, že angličtina již funguje jako jediný mezinárodní jazyk, proč se ministerská předsedkyně chce naučit ještě devíti jazykům? Zřejmě proto, že jen 12 % lidí na světě mluví anglicky /jako mateřským i cizím jazykem/.
4. Co by se stalo, kdyby politiku vlády jejího královského veličenstva následovaly i jiné země?

Děkujeme za odpověď M. Thatcherové, zprostředkovanou tiskovým byrem, protože bezděky potvrdila stanovisko světového esperantského hnutí.

Radio Polonia anoncis - okaze de 40-jariĝo de Pola Popola Respubliko - novan konkurson por aŭskultantoj. Oni respondu la demandon "Kio karakteriza en la pola reala du ia pasinta Jarkvardeko asociacias ĉe vi kun Popola Pollando kaj kiaj - lige kun ĉi tio - venas al vi pensoj?" Oni povas prezenti unu aŭ kelkajn ekzemplojn. - Lige kun la duobla jubileo de la Esperanto-elsendoj el Varsovio estas anoncita ankoraŭ unu konkurso, nome: "Kio igis vin aŭskulti /aŭ: kial vi aŭskultas/ la Esperanto-elsendojn de Varsovio? Kian signifon por vi persone, por via informiĝo pri Pollando, havas la E-elsendoj de Radio Polonia?" La respondojn, por ĉiu konkurso sur aparta folio kaj kun via adreso sur ili, sendu /en unu koverto/ al Radio Polonia, Esperanto-Redakcio, "Konkurso", 00-950 VARSOVIO, skr. p. 46, POLLANDO. Limdato 30-a de novembro. Estos lotumitaj multe da objektoj premioj kaj krome E-libroj, inter kiuj estos eĉ "Lingvo Internacia" de D-ro Esperanto el 1887.- Krome vi povas proponi temojn pritraktotajn en venontaj elsendoj. Uzu la okazon kaj sukcesu!

Británie.- Zájmy esperanta v britské sněmovně hájí esperantská parlamentní skupina, která má 145 členů z šesti politických stran.- Na londýnské univerzitě byl právě zahájen kurs o struktuře esperanta. Studijní program je připraven na tři roky a umožní vážné studium esperanta a světového jazykového problému. Vede jej doc. dr. John C. Wells.

Esperantské kulturní domy nejsou jen střediska výuky a místa pro semináře, ale i pro rekreaci. Bulharští esperantisté odpracovali na své Pisanici tisíc dní, francouzští mají svůj zámek Grésillon, švýcarští zase La Chaux-de-Fonds. Náš svaz buduje středisko v Boru. Brigády vítány.

Připravil Josef Vondroušek a Zdeněk Hršel. Pro členy zdarma.